

osobou nadanou procesní plnou mocí. Zákon předpokládá, že takový zástupce již za zesnulého ve sporu vystoupil a že měl plnou moc procesní. Helena H-ová, třebaže byla prokuristkou, nevystoupila ještě ve sporu a její plná moc nebyla procesní plnou mocí. Proto bylo řízení úmrtím Oskara H-a přerušeno. Důsledkem přerušení podle § 163 c. ř. s. je, že se nesmějí vydávati obsílky k jednáním ve sporu, vydané obsílky ztrácejí účinnost a přestává běh lhůt k výkonu procesních jednání. Ustává činnost soudu za přerušení, jednou stranou ohledně zahájené rozepře vykonané procesní úkony jsou proti druhé straně bez právního účinku. Obsílka žalované firmy k prvému roku pozbyla tedy úmrtím jejího majitele účinku, procesní úkon žalobkyně při prvním roku, její návrh na vydání rozsudku pro zmeškání, nemá proti žalované firmě účinku. V důsledku toho i úkony soudu provedené na základě bezúčinných procesních úkonů strany nemohly zplodit účinky a rozsudek pro zmeškání neúčinkuje proti žalované firmě. Proto nemůže rozsudek vydaný pro zmeškání za doby, co trvalo přerušení řízení, obstáti a nutno proto dovolání vyhověti a rozsudek zrušiti (§ 474 třetí odstavce c. ř. s.).

Čís. 8298.

Manžel nemá ze zákona proti manželce nárok na výživu a nelze mu proto přisouditi důchod pro usmrcení manželky automobilem.

(Rozh. ze dne 13. září 1928, Rv I 2024/27.)

Manželka žalobcova byla usmrcena automobilem. V žalobě o náhradu škody proti řidiči a proti majiteli automobilu domáhal se žalobce kromě jiného i měsíčního důchodu 180 Kč. Procesní soud prvního stádu přiznal žalobci důchod 100 Kč měsíčně. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaných. Důvody: Odvolací soud nesdílí názor prvního soudu, že manželka vzhledem k ustanovení § 92 obč. zák. jest povinna ze zákona pečovati o výživu manžela. Z ustanovení, že manželka jest povinna pomáhati manželovi, seč jest, v domácnosti a ve výdělku, nemůže býti vyvozována povinnost manželky k vyživování manžela. Podle názoru odvolacího soudu mají však nejen pozůstalí, o jichž výživu usmrcený podle zákona měl pečovati, nýbrž vůbec všichni, kdož usmrcením utrpěli újmu na důchodu, který dosud měli nebo který v budoucnosti podle obvyklého chodu věcí s pravděpodobností bylo lze očekávati (§ 1293 obč. zák.), nárok na náhradu. Tento názor lze i při obmezujícím doslovu §§ 1327, 1329 obč. zák. ospravedlniti tím, že podle § 1311 obč. zák. jest nahraditi každou škodu, která by nebyla povstala bez viny jiného nebo vůbec bez počínání, za něž jiný zodpovídá. Ze skutkových zjištění rozsudku prvního soudu vyplývá, že žalobce usmrcením své manželky trpí újmu na svém důchodu. První soud právem tudíž uznal žalobcův nárok na náhradu této škody.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalovaných potud, že zamítl žalobu o placení měsíčního důchodu.

D ů v o d y:

Po právní stránce jest soud odvolací názoru, že sice žalobci proti jeho zesnulé manželce ze zákona nepříslušel nárok na výživu, ježto nárok ten z předpisu § 92 obč. zák. nelze vyvoditi, že však mu patří měsíční důchod soudem prvé stolice na 100 Kč měsíčně stanovený z důvodu náhrady škody ve smyslu § 1311 obč. zák. Tento názor odvolacího soudu, pokud jde o odůvodněnost žalobcova nároku na měsíční důchod z důvodu náhrady škody není správným. Podle předpisu § 1 automobilového zákona jsou žalovaní v případě usmrcení osoby povinni dáti náhradu podle § 1327 obč. zák. Příslušel by proto žalobci důchod jím požadovaný jen tehdy, kdyby jeho zesnulá manželka byla měla zákonnou povinnost ho vyživovati. Soud odvolací uvedl a správně odůvodnil, že žalobce neměl ze zákona nárok na výživné oproti své manželce a že mu proto měsíční důchod z důvodu § 1327 obč. zák. nepřísluší. Když tomu tak, nebyl soud odvolací oprávněn měsíční důchod 100 Kč žalobci přisouditi z důvodu § 1311 obč. zák., ježto výminečné ustanovení § 1 automobilového zákona, které stanoví povinnost k náhradě škody za usmrcení osoby, ukládá ji jen za podmínek § 1327 obč. zák. a nemůže býti rozšiřováno na případy v jiném zákonném ustanovení uvedené.

Čís. 8299.

Kratší lhůty § 575, prvý odstavec, c. ř. s. neplatí, domáháno-li se vrácení bytu, ježto jest užíván bezdůvodně, ano skončilo právo k doživotnímu jeho užívání jako služebnost bytu.

Nejde o právo nájemní, nýbrž o právo věcné, podobné doživotnímu výměnku, bylo-li právo oprávněného k »doživotnímu právu bydlení« vtěleno v pozemkové knize.

(Rozh. ze dne 13. září 1928, Rv I 963/28.)

V domě žalobkyně příslušel Marii U-ové doživotní výměnek k bytu a ke krámu za nezvýšitelnou úplatu. Po smrti Marie U-ové užívala krámu žalovaná dědička Marie U-ová, již žalovala žalobkyně o vyklizení. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Především jest uvážiti, zda dovolání a dovolací odpověď byly podány včas, zda se nejedná o spor o vyklizení bytu z důvodu nájmu ve smyslu § 575 c. ř. s. Žalovaná sice namítá, že má být z důvodů nájmu jako dědička Marie U-ové, která byla nájemnicí a v jejímž poměru nájemním ona pokračuje podle § 1116 a) obč. zák. Ale povahu sporu neurčuje námitka, nýbrž důvod žalobní. Tímto jest, že žalovaná užívá bytu bezdůvodně proto, že skončilo právo Marie U-ové k doži-